

ÚVOD: CO JE CHRÁNĚNO A JAK OCHRANA VZNIKÁ

Chráněn je jen předmět se zákonnými znaky, ne práce sama; ochrana vzniká neformálně, nebo až rozhodnutím úřadu.

1 · NOSIČ

věc (notebook, výkres, prototyp); její vlastnictví nezakládá právo dílo užít (§ 9 odst. 3 AZ)

2 · NEHMOTNÝ STATEK

předmětem ochrany je, jen má-li zákonné znaky; myšlenka, objev, teorie ani údaj samy chráněny nejsou (§ 2 odst. 6 AZ; srov. § 3 odst. 2 ZV)

3 · PRÁVO

u děl, vynálezů a vzorů vzniká tvůrci – vždy **fyzické osobě** (§ 5 odst. 1 AZ; srov. § 8 odst. 2 ZV); zaměstnavatel se k němu dostává zákonem nebo smlouvou (snímek 3)

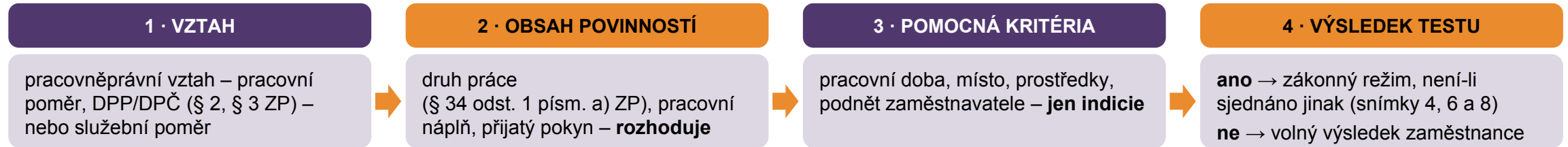
Vznik	Předmět	Okamžik vzniku ochrany	Doba ochrany
NEFORMÁLNÍ bez úřadu	Autorské dílo, počítačový program	vyjádřením v objektivně vnímatelné podobě (§ 9 odst. 1 AZ)	život autora + 70 let (§ 27 AZ)
	Databáze – zvláštní právo pořizovatele	pořízením při podstatném vkladu (§ 88a AZ)	15 let (§ 93 AZ)
	Nezapsaný průmyslový vzor EU	zpřístupněním veřejnosti v Unii	3 roky (čl. 12 nař. (EU) 2026/715)
	Obchodní tajemství	faktickým utajením (§ 504 OZ)	dokud trvá utajení
REGISTRAČNÍ rozhodnutím úřadu	Vynález	udělením patentu; účinky od oznámení ve Věstníku (§ 11 odst. 2 ZV)	20 let od podání přihlášky (§ 21 ZV)
	Užitný vzor	zápisem bez průzkumu novosti	4 + 3 + 3 roky (§ 15 zák. č. 478/1992 Sb.)
	Průmyslový vzor	zápisem (ÚPV, EUIPO)	5 až 25 let (§ 11 ZPV; čl. 13 téhož nař.)
	Ochranná známka	zápisem (§ 28 ZOZ)	10 let, obnovitelně (§ 29 ZOZ)

Neformální vznik: bez rejstříku – vznik a autorství dokládá evidence. **Registrační vznik:** do rozhodnutí úřadu je jen „právo na patent“ či „na vzor“ (§ 8 ZV; § 12 ZPV).

Výsledek bez zákonných znaků (nápad, know-how, data) kryje jen § 301 ZP, smlouva, obchodní tajemství (§ 504 OZ) a ochrana proti nekalé soutěži.

PRACOVNÍ PRÁVO A TVŮRČÍ VÝSLEDEK

Zákonný režim kryje jen výsledek vytvořený ke splnění povinností či úkolu – rozhoduje jejich obsah, ne místo ani čas.

Kdo tvoří	Díla (§ 58 AZ)	Vynálezy a vzory
Pracovní poměr	ano	ano (§ 9 ZV; § 13 ZPV)
DPP/DPČ	ano – základní pracovněprávní vztah (§ 3 ZP)	výkladem ano – sjednat
Služební poměr	ano – výslovně; úřední dílo chráněno není (§ 3 AZ)	jen výkladem, sporné
Agenturní zaměstnanec	ano – zaměstnavatelem je uživatel, není-li dohodnuto jinak (odst. 9)	zákon mlčí – řešit dohodou
Člen voleného orgánu	ano (odst. 10)	vynálezy ne (výklad), vzory sporné
Externista (OSVČ)	zásadně ne – jen licence (§ 61 AZ); výjimky: snímek 4	ne – právo zůstává původci (u vzoru výklad – snímek 6)

POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE

- nejednat proti oprávněným zájmům zaměstnavatele (§ 301 písm. d) ZP) a bez jeho souhlasu neužívat jeho prostředky pro osobní potřebu (§ 316 odst. 1)
- výdělečná činnost shodná s předmětem činnosti zaměstnavatele jen s jeho předchozím písemným souhlasem; výjimkou je činnost vědecká, pedagogická, publicistická, literární a umělecká (§ 304)
- obecná zákonná mlčenlivost v soukromém sektoru chybí → smlouva a obchodní tajemství

MEZE ZAMĚSTNAVATELE

- nové povinnosti jen smlouvou – ne vnitřním předpisem (§ 305 odst. 1, § 4a odst. 2 ZP)
- konkurenční doložka (§ 310): písemně, nejdéle 1 rok, vyrovnání nejméně ½ průměrného měsíčního výdělku za každý měsíc; jen u ní lze sjednat smluvní pokutu (§ 346d odst. 7)
- náhrada škody jen při zavinění; z nedbalosti nejvýše 4,5násobek průměrného měsíčního výdělku (§ 250, § 257 odst. 2)

TYPOLOGIE: PŘEDMĚTY A TECHNIKY PŘÍŘAZENÍ

Podle předmětu se pozná technika, již zákon přiřazuje výsledek zaměstnavateli – a podle techniky to, co zůstává tvůrci.

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SOUVISEJÍCÍ
díla, umělecké výkony, záznamy, databáze

PRŮMYSLOVÁ PRÁVA
k tvůrčím výsledkům (vynález, užitný a průmyslový vzor, topografie, odrůda) a k označením (známka, zeměpisné označení)

NEZAPSANÉ HODNOTY
obchodní tajemství, know-how, ochrana proti nekalé soutěži

Technika	Předměty	Co získává zaměstnavatel	Co zůstává tvůrci
1 · Výkon práv	autorské dílo, počítačový program, umělecký výkon (§ 58, § 74 AZ)	jen výkon majetkových práv – práva sama nenabývá (snímek 4)	autorství a osobnostní práva; nároky podle snímku 4
2 · Přechod práva s pojistkami	vynález, užitný vzor, průmyslový vzor (§ 9 ZV; § 21 odst. 2 zák. č. 478/1992 Sb.; § 13 ZPV)	právo na patent či vzor – udrží je, uplatní-li je včas (snímky 6 a 8)	původcovství a přiměřená odměna
3 · Originární nabytí	databáze – zvláštní právo (§ 89 AZ), záznam (§ 75 AZ), topografie (zák. č. 529/1991 Sb.), odrůda (zák. č. 408/2000 Sb.)	právo vzniká přímo jemu	ze zákona nic – jen co si sjednal
0 · Bez tvůrce	ochranná známka, obchodní tajemství	je nositelem jako přihlašovatel nebo jako ten, kdo utajuje	nic; podklad (logo) však může být dílem

KUMULACE OCHRAN JE BĚŽNÁ

logo = dílo + známka + vzor · software = dílo + vynález + tajemství; každá vrstva má jiný vznik a dobu, někdy i jiného nositele – mezi je technická funkce

ORIGINALITA

jednotný unijní standard: autorův vlastní duševní výtvor (Infopaq, C-5/08), bez přísnějšího měřítka pro užité umění (Cofemel, C-683/17; Mio, C-580/23) → dílem je řada výstupů zaměstnanců (výklad)

OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a běžně nedostupné skutečnosti, jejichž utajení vlastník zajišťuje (§ 504 OZ); není výlučným právem – nezávislý vývoj je dovolen

AUTORSKÁ DÍLA: ZAMĚSTNANECKÉ DÍLO (§ 58 AZ)

Autor zůstává autorem; zaměstnavatel ze zákona vykonává jeho majetková práva – od vytvoření díla, bez oznámení a bez lhůt.

PODMÍNKY (§ 58 odst. 1)

autor v pracovněprávním nebo služebním vztahu · dílo vytvořené **ke splnění povinností** z tohoto vztahu · není sjednáno jinak

ÚČINEK

zaměstnavatel **vykonává** majetková práva svým jménem a na svůj účet – ze zákona, okamžikem vytvoření díla; režim trvá i po skončení vztahu (odst. 8)

ZAMĚSTNAVATEL MŮŽE

- užít dílo všemi způsoby a udělit licenci, i výhradní – bez svolení autora
- dílo zveřejnit, upravit a uvádět pod svým jménem (domněnky svolení – odst. 4)
- dokončit nehotové dílo, odejde-li autor nebo hrozí-li nedokončení (odst. 5)

ZAMĚSTNAVATEL NEMŮŽE

- postoupit výkon práv bez svolení autora, ledaže převádí závod (odst. 1)
- převést majetková práva – jsou nepřevoditelná (§ 26 odst. 1)
- užít dílo způsobem snižujícím jeho hodnotu (§ 11 odst. 3; srov. NS 23 Cdo 2655/2022)

AUTOROVI ZŮSTÁVÁ

- autorství a ostatní osobnostní práva (§ 11)
- právo na licenci, nevyužívá-li zaměstnavatel dílo dostatečně a nemá-li závažný důvod (§ 58 odst. 3)
- dodatečná odměna při zjevném nepoměru mzdy k zisku – u programů, databází a kartografických děl jen sjednaná (§ 58 odst. 6 a 7)

Příbuzné režimy

KOLEKTIVNÍ DÍLO (§ 59)

více autorů, podnět a vedení, uvedení pod jménem, nesamostatné příspěvky → považuje se za zaměstnanecké, i když vzniklo na objednávku

DÍLO NA OBJEDNÁVKU (§ 61)

objednatel má jen licenci k účelu smlouvy; programy, databáze a kartografická díla se však považují za zaměstnanecká (§ 58 odst. 7)

ŠKOLNÍ DÍLO (§ 35 odst. 3, § 60)

práva má student; škola má zákonnou licenci a právo na licenční smlouvu

UMĚLECKÝ VÝKON (§ 74)

§ 58 obdobně – s výhradou rozsudku SDEU C-575/23 (předchází svolení umělce; výklad)

POČÍTAČOVÉ PROGRAMY A DATABÁZE

Program: chráněn je kód, ne funkce. Databáze: uspořádání a investice. Za neoprávněné užití odpovídá navenek zaměstnavatel.

POČÍTAČOVÝ PROGRAM

Co je chráněno

zdrojový i strojový kód a přípravné materiály, jsou-li původní (§ 65 odst. 1, § 2 odst. 2 AZ) – **ne** myšlenky, funkce, programovací jazyk ani formáty dat (SAS, C-406/10)

Zvláštnosti

- užitím je i provoz pro vnitřní potřebu firmy (§ 30 odst. 3) → každá instalace potřebuje oprávnění
- oprávněný uživatel má zákonné minimum, které smlouva zásadně nevyloučí: oprava chyb, záložní kopie, zkoumání, dekompilace pro interoperabilitu (§ 66)

Otevřené licence

smlouvy s podmínkami, přijímané užitím (§ 2373 OZ); copyleft (např. licence GPL): odvozené dílo šířit jen pod stejnou licencí a se zdrojovým kódem; porušení podmínek zpravidla = užití bez licence (§ 40 AZ)

DATABÁZE: DVĚ VRSTVY OCHRANY

1 · Dílo souborné

tvůrčí výběr nebo uspořádání obsahu (§ 2 odst. 2 a 5 AZ) → zaměstnanecké dílo (snímek 4)

2 · Zvláštní právo pořizovatele

chrání podstatný vklad do pořízení, ověření nebo předvedení obsahu (§ 88a) → vzniká přímo zaměstnavateli jako pořizovateli (§ 89)
vyhrazuje pořizovateli rozmnožení a zpřístupnění podstatné části obsahu veřejnosti (§ 90) – užitím je i kopie, kterou si zaměstnanec odnese při odchodu

Bez ochrany

prostá databáze bez tvůrčího uspořádání i podstatného vkladu; holé údaje (§ 2 odst. 6 AZ)

Řetězec odpovědnosti za neoprávněné užití

1 · ZAMĚSTNAVATEL NAVENEK

odpovídá nositeli práv za zaměstnance jako za sebe (§ 2914 OZ); hrozí přestupek (§ 105b AZ) i trestní odpovědnost právnické osoby (§ 8 ZTOPO)

2 · ZAMĚSTNANEC VŮČI ZAMĚSTNAVATELI

jen při zaviněném porušení povinností; při nedbalosti s limitem (snímek 2)

3 · ZAMĚSTNANEC NAVENEK

vlastní přestupek (§ 105a AZ) a trestný čin (§ 270 TZ) – jen za vlastní jednání a zavinění

PRŮMYSLOVÉ VZORY: OCHRANA VZHLEDU VÝROBKU

Vzor chrání vzhled, ne funkci; právo na vzor přechází na zadavatele – udrží je, uplatní-li je do 3 měsíců od vyrozumění.

CO A ZA JAKÝCH PODMÍNEK

- vzhled výrobku nebo jeho části – linie, obrysy, barvy, tvar, struktura, materiál (§ 2 ZPV); i obal a grafický symbol, ne počítačový program
- novost a individuální povaha** – odlišný celkový dojem u informovaného uživatele (§ 4, § 5)
- bez ochrany: znaky předurčené technickou funkcí (§ 7; DOCERAM, C-395/16)
- vlastní zveřejnění neškodí 12 měsíců před přihláškou (§ 6 odst. 2) – a v Unii zakládá nezapsaný vzor EU

Cesta ochrany	Rozsah	Komu náleží u zaměstnance
Zapsaný národní vzor (ÚPV)	proti každému vzoru bez odlišného celkového dojmu (§ 10, § 19 ZPV)	zadavateli (§ 13 ZPV)
Zapsaný vzor EU (EUIPO)	stejný, v celé Unii (čl. 11 a 20 nař. (EU) 2026/715)	zaměstnavateli, není-li dohodnuto nebo národním právem stanoveno jinak (čl. 14 odst. 3) → § 13 ZPV (výklad)
Nezapsaný vzor EU	jen proti kopírování (čl. 20 odst. 4)	jako u zapsaného vzoru EU
Autorské právo	tvůrčí vyjádření, ne funkce	autorovi; práva vykonává zaměstnavatel (snímek 4)
Nekalá soutěž	proti záměně a parazitování (snímek 7)	soutěžiteli – zaměstnavateli

ZAMĚSTNANECKÝ VZOR (§ 13–14 ZPV)

vzor vytvořený ke splnění úkolu z pracovního poměru, členského nebo jiného obdobného vztahu → právo na vzor přechází na **zadavatele**, není-li smlouvou stanoveno jinak
pojistky jsou obdobné jako u vynálezu (snímek 8); režim trvá i po skončení vztahu

NA OBJEDNÁVKU

právo zůstává původci, není-li převedeno smlouvou (vzor EU: FEIA, C-32/08; národní vzor: § 12 ZPV, výklad)

DESIGN MŮŽE BÝT I DÍLEM

jeden výstup, dvě techniky: přechod práva na vzor (§ 13 ZPV) × výkon autorských práv (§ 58 AZ); odměna podle ZPV náleží po uplatnění práva vždy, podle AZ jen při zjevném nepoměru

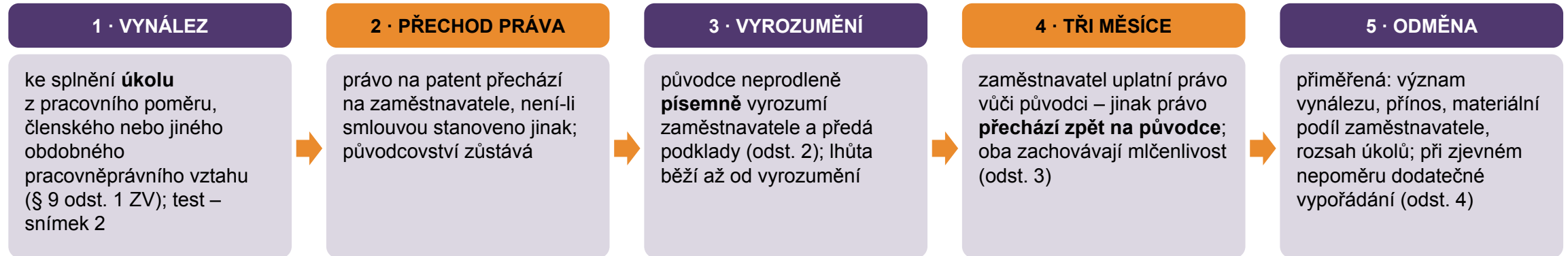
OCHRANNÉ ZNÁMKY A DALŠÍ OZNAČENÍ

Známka nemá tvůrce: patří tomu, kdo ji přihlásí – proto rozhoduje, na koho je zapsána a jaká další práva se k označení váží.

OCHRANNÁ ZNÁMKA		VRSTVY PRÁV KOLEM JEDNOHO OZNAČENÍ	
VRZNIK A OBSAH	zápisem u ÚPV nebo EUIPO (známka EU); patří přihlašovatel – bez tvůrce a bez zaměstnaneckého režimu; dává výlučné právo označení užívat a zakázat shodné či zaměnitelné (§ 8 ZOZ)	LOGO, SLOGAN JAKO DÍLO zaměstnanec → práva vykonává zaměstnavatel; externista → jen licence k účelu smlouvy (snímek 4)	LOGO, IKONA JAKO VZOR právo na vzor má zadavatel, uplatní-li je včas (snímek 6)
CO LZE ZAPSAT	označení způsobilé rozlišit výrobky a služby (§ 1a ZOZ); ne popisné a obvyklé údaje ani tvar nezbytný pro technický výsledek (§ 4; Lego, C-48/09 P)	OBCHODNÍ FIRMA jméno podnikatele v obchodním rejstříku; nesmí být zaměnitelná ani klamavá (§ 423, § 424 OZ)	DOMÉNA jen smluvní právo vůči registrátorovi (NS 23 Cdo 3407/2010) – rozhoduje, na koho je registrována
STARŠÍ PRÁVA	úřad je zkoumá jen k námitkám podaným do 3 měsíců od zveřejnění přihlášky (§ 7, § 25)	NEZAPSANÉ OZNAČENÍ ochrana podle práva nekalé soutěže proti záměně a parazitování (§ 2976, § 2981, § 2982 OZ)	JMÉNO A PODOBA ZAMĚSTNANCE osobnostní práva (§ 77, § 84 OZ); svolení k užití podoby lze odvolat (§ 87 OZ)
UŽÍVÁNÍ	do 5 let od zápisu, jinak hrozí zrušení (§ 13, § 31); užívání zaměstnanci a nabyvateli licence se přičítá vlastníku		
ZLÁ VÍRA	přihláška nepodaná v dobré víře = neplatnost (§ 32 odst. 1; Lindt, C-529/07; NSS 1 As 3/2008) – typicky zaměstnanec či jednatel, který přihlásí označení zaměstnavatele na sebe		
Při odchodu zaměstnance či jednatele hrozí spor o známku, doménu i účty na sociálních sítích → vše registrovat na zaměstnavatele, vést přehled a předat přístupy výstupním protokolem.			

PODNIKOVÉ VYNÁLEZY A ŘÍZENÍ PŘED ÚPV

Právo na patent přechází na zaměstnavatele – udrží je však jen ten, kdo je do 3 měsíců od písemného vyrozumění uplatní.

Režim trvá i po skončení pracovního poměru (§ 10 ZV). Nárok na odměnu vzniká uplatněním práva – i bez přihlášky a při utajení (výklad). Spory, i o odměnu, rozhoduje v prvním stupni Městský soud v Praze (§ 6 odst. 1 písm. a) zák. č. 221/2006 Sb.).

CO JE VYNÁLEZ

- **novost, vynálezecká činnost, průmyslová využitelnost** (§ 3 odst. 1 ZV)
- ne objevy, matematické a obchodní metody ani programy „jako takové“ (§ 3 odst. 2 a 3)
- patent nemá obecnou ochrannou lhůtu: i vlastní přednáška či článek před přihláškou ničí novost (§ 5)

PŘÍBUZNÉ REŽIMY

- **užitný vzor**: ne pro způsoby a programy; zaměstnanecký režim jako u vynálezu; ochranná lhůta 6 měsíců pro vlastní zveřejnění (§ 2–4, § 21 odst. 2 zák. č. 478/1992 Sb.)
- **zlepšovací návrh**: právo zůstává zaměstnanci; nabídne jej zaměstnavateli, který má 2 měsíce na uzavření smlouvy (§ 73 ZV)

ŘÍZENÍ PŘED ÚPV

- přihláška zakládá **prioritu** – i pro přihlášky v zahraničí (snímek 9)
- žádost o úplný průzkum do 36 měsíců od podání, jinak se řízení zastaví (§ 33 ZV)
- po udělení roční udržovací poplatky

VYNÁLEZY V EVROPĚ: EPO A JEDNOTNÝ PATENT

Evropský patent se uděluje jednou, platí však jen tam, kde je validován nebo kde má jednotný účinek.

NÁRODNÍ CESTA	EVROPSKÝ PATENT (EPC)	JEDNOTNÝ ÚČINEK
příhláška u každého národního úřadu zvlášť – pro jeden či dva trhy	jedna příhláška a jedno řízení u EPO; po udělení svazek národních patentů tam, kde je validován · 40 států, i mimo EU – EPC není právo EU	týž evropský patent + žádost o jednotný účinek → jednotná ochrana a jeden soud v 18 státech EU · v ČR neplatí – nutná validace

PCT není patent, ale brána: jedna mezinárodní příhláška odkládá volbu států až do 30.–31. měsíce od priority.

Lhůty a milníky v pořadí řízení

12 MĚSÍCŮ	18 MĚSÍCŮ	6 MĚSÍCŮ	1 MĚSÍC	3 MĚSÍCE	9 MĚSÍCŮ
právo přednosti z první příhlášky	zveřejnění příhlášky (od priority)	žádost o průzkum (od oznámení o zveřejnění rešeršní zprávy)	žádost o jednotný účinek (od oznámení o udělení)	validace v ČR: překlad do češtiny (od oznámení o udělení; § 35c ZV)	odpor u EPO (od oznámení o udělení)

ZAMĚSTNANEC (čl. 60 EPC)

- právo na evropský patent se řídí právem státu, v němž je zaměstnanec **převážně zaměstnán** – český § 9 ZV, německý ArbNErfG; každý spolupůvodce zvlášť
- EPO oprávnění přihlašovatele nezkontroluje – spor rozhodují výlučně soudy státu, jehož právem se právo na patent řídí (čl. 4 Protokolu o uznávání)
- původce musí být v příhlášce označen (čl. 81)

JEDNOTNÝ PATENTOVÝ SOUD (UPC) A ČR

- rozhoduje o jednotných i klasických evropských patentech
- ČR Dohodu o UPC podepsala, neratifikovala → patenty validované v ČR zůstávají u českých soudů
- spor zaměstnance a zaměstnavatele o právo na patent před UPC nepatří

ZAHRANIČNÍ SYSTÉMY A ROZHODNÉ PRÁVO

Přes hranice se neptáme jednou, ale čtyřikrát – a volba práva ochranu zaměstnance zpravidla neodstraní.

1 · KOMU VÝSLEDEK PATŘÍ

právo státu, který ochranu přiznává – pro každý stát zvlášť (§ 80 ZMPS); evropský patent: čl. 60 EPC (snímek 9)

2 · CO SI STRANY DLUŽÍ

oznámení, odměna: pracovní statut (čl. 8 Řím I; výklad) – volba práva neodstraní ochranná ustanovení práva použitelného bez volby

3 · PORUŠENÍ TŘETÍ OSOBOU

právo země, pro kterou se ochrana uplatňuje; volba práva je vyloučena (čl. 8 Řím II)

4 · KTERÝ SOUD

zaměstnanec lze žalovat jen ve státě jeho bydliště (čl. 22 Brusel I bis); spor o právo na patent není věcí výlučné příslušnosti (Duijnstee, 288/82); evropská přihláška: snímek 9

Stát	Komu vynález zaměstnance patří	Mlčí-li zaměstnavatel	Odměna nad mzdu	Autorské dílo zaměstnance
ČR	zaměstnavateli při úkolu z pracovního poměru	po 3 měsících zpět původci	přiměřená, po uplatnění práva	zaměstnavatel práva vykonává; převést je nelze
Německo	zaměstnavateli po uplatnění práva	po 4 měsících platí za uplatněný	povinná; předem ji nelze vyloučit (§ 22 ArbNErfG)	autorské právo je nepřevoditelné; zaměstnavatel má užívací práva
Rakousko	zaměstnanci, ledaže je písemná dohoda	zůstává zaměstnanci	zpravidla zvláštní odměna; práva nelze omezit (§ 17 PatG)	smlouva; u programů právo užití ze zákona
Spojené království	zaměstnavateli při běžných či uložených povinnostech	nic se nemění – bez lhůt a formalit	jen při mimořádném přínosu	zaměstnavatel je prvním vlastníkem
USA	původci; zaměstnavateli jen převodem	zůstává původci	žádná zákonná	„work made for hire“ – autorem je zaměstnavatel

Práce přes hranice: dočasné vyslání obvyklé místo výkonu práce nemění; kdo trvale pracuje z jiného státu, podléhá bez volby jeho právu (čl. 8 odst. 2 Řím I); ke změně místa SDEU Locatrans (C-485/24), k užší vazbě Hortis GRC (C-768/24) – výklad.

Mezinárodní zápisy: známka Madridským systémem (5 let závislá na základní známce) · vzor Haagským systémem – ČR není smluvní stranou, ochrana pro ČR jen určením EU.

LICENCOVÁNÍ DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Licence není převod – a udělit ji může jen ten, kdo právo má nebo je ze zákona vykonává.

PŘEVOD

právo mění majitele – patent, vzor, známka: písemně a se zápisem; autorská práva převést nelze (snímek 4)

LICENCE

právo zůstává poskytovateli; nabyvatel je smí vykonávat v ujednaném rozsahu, zpravidla za odměnu (§ 2358 OZ)

VÝKON PRÁV ZE ZÁKONA

zaměstnavatel nemá licenci od autora, ale zákonný výkon práv (snímek 4) – licence proto uděluje svým jménem

Výsledek	Kdo smí licenci udělit	Pozor
Zaměstnanecké dílo, program	zaměstnavatel (snímek 4)	cizí komponenty a copyleft omezují, co lze licencovat (snímek 5)
Vynález, užitný a průmyslový vzor	zaměstnavatel, uplatnil-li právo včas (snímky 6 a 8)	spolumajitelé: souhlas všech, není-li dohodnuto jinak (§ 16 odst. 3 ZV)
Ochranná známka	zapsaný vlastník (§ 18 ZOZ)	k logu potřebuje i práva autorská (snímek 7)
Dílo externisty	autor – objednatel má jen licenci podle § 61 AZ (snímek 4)	rozsah i podlicence podle účelu smlouvy (NS 27 Cdo 2857/2019)
Volný výsledek zaměstnance	zaměstnanec (snímek 2)	zaměstnavatel potřebuje licenci

CO MUSÍ SMLOUVA ŘÍCI

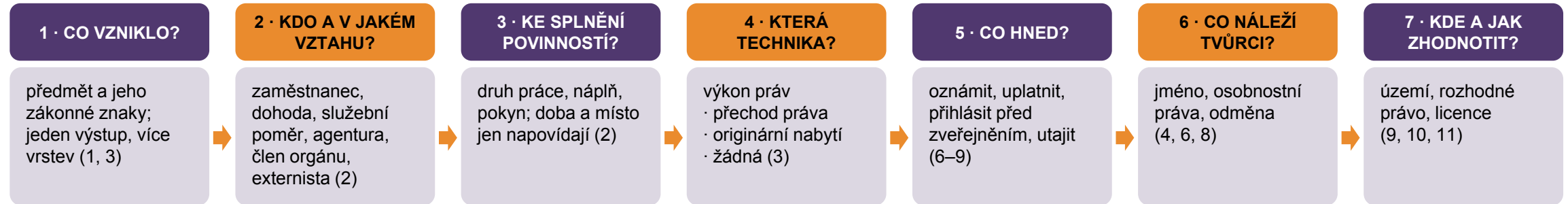
- **výhradní** licence jen písemně; co není výslovně výhradní, je nevýhradní (§ 2358 odst. 2, § 2362 OZ)
- dřívější nevýhradní licence „přežije“ pozdější výhradní (§ 2360 odst. 2)
- **podlicence** jen s ujednáním; **postoupení** licence jen s písemným souhlasem poskytovatele (§ 2363, § 2364)
- licence k patentu a licence zapisovaná do rejstříku vždy písemně (§ 14 odst. 1 ZV); vůči třetím osobám působí až zápisem

Výnosy a tvůrci: licenční výnos může založit nároky tvůrců (snímky 4, 6 a 8); autor, který licencuje sám, má při zřejmém nepoměru odměny k výnosům nevyloučitelný nárok na dodatečnou odměnu (§ 2374 odst. 2 OZ) – ne u programů.

Soutěžní meze: dohody narušující soutěž jsou zakázané a neplatné (čl. 101 SFEU); licence k technologiím kryje bloková výjimka (nař. Komise (EU) 2026/877) – s doložkami o určování cen či dělení trhů ji ztrácí celá dohoda.

SOUHRN: SEDM OTÁZEK, TRENDY A TYPICKÉ CHYBY

Každý případ – i zkouškový – lze projít sedmi otázkami; nové právo a umělá inteligence mění odpovědi, ne otázky.

UMĚLÁ INTELIGENCE

- autorem i původcem může být jen člověk (snímek 1; MS Praha 10 C 13/2023; EPO J 8/20)
- výstup bez tvůrčího vkladu člověka není dílem a nemá původce – zbývá utajení a smlouva
- s tvůrčím vkladem zaměstnance platí běžné režimy → evidovat, kdo co zadal, vybral a upravil
- rizika: shoda výstupu s cizím dílem (navenek odpovídá zaměstnavatel) a vložení tajemství či osobních údajů do nástroje
- akt o AI: podpora gramotnosti zaměstnanců (čl. 4), označování „deep fake“ (čl. 50 odst. 4); komu výstup patří, neurčuje

NOVÉ PRÁVO

- výsledky výzkumu z veřejné podpory: práva k nim patří příjemci, nejde-li o veřejnou zakázku (§ 16 odst. 3 zák. č. 130/2002 Sb.); od 1. 1. 2027 je upravena smlouva o poskytnutí podpory (zák. č. 328/2025 Sb.)
- směrnice (EU) 2024/2831: domněnka pracovního vztahu při práci přes platformy – provést do 2. 12. 2026; český návrh zákona je ve Sněmovně
- na jiných snímcích: vzory EU (6) · převod technologií (11) · svolení umělců (4) · rozhodné právo (10)

TYPICKÉ CHYBY

- „Zaplatili jsme, je to naše“ (4)
- mlčení k oznámenému vynálezu či vzoru (6, 8)
- zveřejnění před přihláškou (6, 8)
- známka či doména na jméno zaměstnance (7)
- „převod všech autorských práv“ (4, 11)
- otevřený software a AI bez pravidel (5)

Nejdřív předmět, potom vztah · tři techniky a jedna mezera · tvůrcem je vždy člověk
Zákon je východisko, ne celé řešení · hodnotu drží včasnost a doklady